

(สำเนา)

ประกาศสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา

เรื่อง คำชี้แจงประกาศกระทรวงสาธารณสุข (ฉบับที่ 286) เรื่อง นมดัดแปลงสำหรับทารกและ
นมดัดแปลงสูตรต่อเนื่องสำหรับทารกและเด็กเล็ก (ฉบับที่ 2) และ (ฉบับที่ 287) พ.ศ.2547
เรื่อง อาหารทารกและอาหารสูตรต่อเนื่องสำหรับทารกและเด็กเล็ก (ฉบับที่ 3)

เพื่อสนับสนุนการป้องกันปัญหาเด็กฟันผุและเป็นโรคอ้วน อันเนื่องจากการบริโภคอาหารที่มีรสหวาน
ตั้งแต่วัยทารก ซึ่งจะมีผลต่อสุขภาพในระยะต่อไป

กระทรวงสาธารณสุขโดยสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา จึงออกประกาศกระทรวงสาธารณสุข
(ฉบับที่ 286) เรื่อง นมดัดแปลงสำหรับทารกและนมดัดแปลงสูตรต่อเนื่องสำหรับทารกและเด็กเล็ก (ฉบับที่ 2) และ
(ฉบับที่ 287) พ.ศ.2547 เรื่อง อาหารทารกและอาหารสูตรต่อเนื่องสำหรับทารกและเด็กเล็ก (ฉบับที่ 3) โดยประกาศฯ
ดังกล่าวมีสาระสำคัญ ดังนี้

1. กำหนดให้นมดัดแปลงสำหรับทารกและนมดัดแปลงสูตรต่อเนื่องสำหรับทารกและเด็กเล็ก อาหาร
ทารกและอาหารสูตรต่อเนื่องสำหรับทารกและเด็กเล็ก “ห้ามเติมน้ำตาล น้ำผึ้ง หรือวัตถุให้ความหวานอื่นใด
ยกเว้นน้ำตาลแลคโตสหรือคาร์โบไฮเดรตอื่นที่มีใช้น้ำตาลที่มีความหวานเทียบเท่า หรือน้อยกว่าน้ำตาลแลคโตส”

จากข้อกำหนดข้างต้น สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาได้ศึกษาข้อมูลทางวิชาการเกี่ยวกับ
ค่าความหวานของน้ำตาลแลคโตส ปรากฏว่าการหาค่าความหวานของน้ำตาลแลคโตส ซึ่งจะหาเทียบกับน้ำตาล
ซูโครส และใช้วิธีการตรวจสอบทางสัมผัส (sensory evaluation) ซึ่งเมื่อใช้กลุ่มบุคคลที่ทดสอบต่างกันหรือปัจจัย
ในการทดสอบต่างกันจะทำให้ค่าที่ได้แตกต่างกัน และในทางอุตสาหกรรมข้อกำหนดคุณลักษณะของ
คาร์โบไฮเดรตที่ใช้ในการผลิตอาหาร จะไม่นิยมกำหนดค่าความหวานแต่จะกำหนดเป็นค่า Dextrose equivalent
(DE) แทน ซึ่งค่า DE แสดงถึงระดับการย่อยแบ่งให้เป็นน้ำตาลกลูโคสหรือเดกซ์โทรส โดยแบ่งมีค่า DE เท่ากับ 0
ขณะที่น้ำตาลกลูโคสหรือเดกซ์โทรสมีค่า DE เท่ากับ 100 ตัวอย่างค่า DE ของคาร์โบไฮเดรตบางชนิด เช่น มอลโต
เดกซ์ทริน มีค่า DE น้อยกว่า 20 เป็นต้น

ดังนั้นเพื่อความชัดเจนในทางปฏิบัติและสอดคล้องกับข้อมูลทางวิชาการที่มี สำนักงานคณะกรรมการ
อาหารและยาจึงใช้ค่าความหวานของน้ำตาลแลคโตสเมื่อเทียบกับน้ำตาลซูโครสไว้ที่ 40 โดยอ้างอิงจาก
เอกสาร Food Theory and Application 2nd ed., 1992, p.151 เป็นเกณฑ์ในการพิจารณาอนุญาต และเอกสาร
ดังกล่าวมีข้อมูลแสดงว่า corn syrup ซึ่งเป็นผลิตภัณฑ์ที่ได้จากการย่อยแบ่งจากข้าวโพด ที่ค่า DE เท่ากับ 36 จะมี
ค่าความหวานของน้ำตาลแลคโตสเมื่อเทียบกับน้ำตาลซูโครส เท่ากับ 40 จึงสามารถเทียบเคียงว่าคาร์โบไฮเดรตที่
มีใช้น้ำตาลที่อนุญาตให้เติมในผลิตภัณฑ์กลุ่มนี้ จะต้องเป็นคาร์โบไฮเดรตที่มีค่า DE ไม่เกิน 36

2. นมดัดแปลงสำหรับทารกและนมดัดแปลงสูตรต่อเนื่องสำหรับทารกและเด็กเล็กและอาหารทารก
และอาหารสูตรต่อเนื่องสำหรับทารกและเด็กเล็ก ที่มีความประสงค์จะให้ใช้เลี้ยงทารกหรือเด็กเล็ก ซึ่งมีระบบการ
ย่อยอาหารผิดปกติ หรือมีการดูดซึมอาหารผิดปกติ หรือแพ้สารอาหารบางชนิด อาจจะมีน้ำตาลหรือวัตถุให้
ความหวานอื่นได้ แต่ต้องได้รับความเห็นชอบจากสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาก่อน

